

МАЛАКОЦЕНОЗИ ПІВДЕННОГО БУГУ В МЕЖАХ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Шевчук Л. М.

Мазурок М. Ю.

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

вул. Велика Бердичівська, 40

Житомир, 10008, Україна

Однією із головних річок Хмельницької області є Південний Буг – права притока Дніпра. Як будь-яка водойма, Південний Буг дає воду не лише людям, а й тваринам, що мешкають у лісах, інших біотопах на її берегах. Малакоценози, що оселяються у річці, є частиною харчових ланцюгів тварин, птахів. Звичайними мешканцями прісних водойм вважаються молюски родини червоногі (Gastropoda). Вони є активними фільтраторами, тому формують якість води у місці свого існування. Від їх наявності у водоймі також залежить, чи зможуть тут існувати риби, амфібії інші тварини, рослини, які також входять до харчових ланцюгів наземних тварин.

У фауні водойм та водотоків басейну Південний Буг червоногі представлені п'ятьма аборигенними видами: *Viviparus contectus* (Millet, 1813), *Lymnaea stagnalis* (Linné, 1758), *Planorbis planorbis* (Linné, 1758), *Planorbarius corneus* (Linné, 1758), *L. Corvus* (Gmelin, 1791) . Ці ж аборигенні види характерні і для інших гідроценозів України.

У водоймах та водотоках Південного Буг у межах Хмельницької області нами виявлено червоногих у 20 із 30 пунктів дослідження, тобто частота їх трапляння становить 78%. Загалом за літературними даними [1] частота трапляння цих тварин у водоймах та водотоках України становить 52%, тобто у зазначеному регіоні дослідження ця величина є дещо вищою від загальної по Україні, що може свідчити загалом про більш сприятливий екологічний стан водойм та водотоків цього регіону аніж інших в Україні. Стан води у пунктах,

де червоногих було виявлено може бути оцінено як задовільний і дуже добрий, хоча в одному пункті стан води свідчить про скидання сміття та неочищених стоків приватного підприємства. Саме на території цього пункту (с. Купіль) виявлено всього два види червоногих.

Отже, частота трапляння червоногих у басейні Південного Бугу в межах Хмельницької області становить 78%. Стан води у пунктах, де виявлено червоногих може бути оцінено як задовільний і дуже добрий.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мельниченко Р. К., Андрійчук Т. В., Гарбар Д. А., Гарлінська А. М., Довбня А. В., Тарасова Ю. В., Уваєва О. І. Червоногі молюски малакологічної колекції ЖДУ ім. Івана Франка. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Біологія. 2016 (40): 78–82..